

Kolme isanda teener

Hiljuti oma 85. sünnipäeva tähistanud laulja Voldemar Kuslap ütleb, et tal on küll tervislikud elukombed, kuid ta pole mingi etalon: „Mulle pole miski eluline asi võõras.“

Kui Voldemar Kuslap läinud pühapäeval Estonia lavale sünnipäevaõnnitlusi ja lilli vastu võtma läks, tõusis kogu saal austusavalduseks püsti. Kauni lillekimbu oli saatnud ka president Alar Karis.

Estonia Seltsi juhataja Mart Mikk nimetab aastakümneid rahvusooperi uksepiitu kulutanud baritoni elavaks leksikoniks ja teadmiste allikaks: „Meie kõik oleme kusagilt lugenud põnevaid lugusid, aga tema on ise kohal olnud nendes olukordades, millest meie oleme vaid lugenud.“

Voldemar oli andnud õrna lubaduse, et ka teda kuuleb laulmas tema sünnipäeva puhul mängitava etendusel „Don Pasquale“, kuid koroonaviis hääle ja jõu.

„Väikseimgi lootus kadus pärast kümnetunnist rippumist telefoni küljes õnnitlusi vastu võttes,“ ütleb Voldemar. Ta on siiski tänulik ja rõõmus, et nii paljud teda sünnipäeva puhul meeles pidasid.

ABIKAASA ON MÕISTEV

Voldemari kindlaks tagalaks on 57 aastat olnud armastav abikaasa Kaie, kes oli ta kursusekaaslane nii muusikakoolis kui ka konservatooriumis - Kaie õppis koorijuhtimist.

„Teatriinimese naisel peab olema tasakaalukust, mõistmist ja piisavalt tugevad närvid, sest paratamatult oleme oma elukutse tõttu kõrgendatud tähelepanu fookuses,“ kiidab Voldemar abikaasat.

Vanameister esineb endiselt kontsertidega, kus põimib laulude vahele teatrinalju ja humoorikaid luuletusi. Mis on legendi suurepärase vormi saladus?

„Et ma olen sellises vormis, kummardan oma vanemate ees neilt saadud geenide eest ja kindlasti on siin suur roll ka soovil liikuda.“

Mööda treppe ma enam vilistades ei jookse, vaid kasutan lifti, aga üldiselt proovin liikuda - hommikused metsajooksud on asendunud kepikõnniga. See on vokaalse, füüsilise ja ka vaimse vormisoleku üks põhisaladus,“ avaldab Voldemar oma elujõu hoidmise nipi.

Kroonika

10,11,12,13

Estonia teater
Teater

Kevadest sügiseni elavad Voldemar ja Kaie maakodus, kus Voldemar iga päev ja peaaegu iga ilmaga teeb kepikõndi rannal või sõidab jalgrattaga. Tallinnas on jalutuskohtadeks Mustamäe terviserajad ja Männi park, kus ta kümnete aastate jooksul ka enamiku lavarolle on pähe tuupinud - ühendanud meeldiva kasulikuga.

Liikumisega on seotud ka Voldemari väga eriline hobi - surnuaedades jalutamine. Ta on kirjutanud raamatu „Jalutuskäigud Eesti kalmistutel“, millesarnast teadaolevalt Eestis varem pole kirjutatud. 440leheküljeline raamat tutvustab enam kui 200 tuntud inimese hauda enam kui 50 kalmistul. „Olen loomult uudishimulik inimene. Käin kalmistutel otsimas põnevaid hauakive, mälestisi, skulptuure ja kultuurilooliselt huvitavate isiksuste haudasid,“ räägib Voldemar. Lisaks headele geenidele ja liikumisele on üks tema vitaalsuse ja elujõu allikaid kindlasti ka laulmine, mis on vägagi kehaline tegevus. Teadlased tegid katse: panid monitorid kehalise aktiivsuse mõõtmiseks pearolli laulvale ooperilauljale ja maratonijooksjale ning tulemus oli üllatav - füüsilise pingutuse tase oli mõlemal sama.

LUBAB ENDALE KÕIKE

Voldemaril on rolle muusikateatris kogunenud saja ringis. Estonia teatri visiitkaart Arne Mikk meenutab aastat 1964, kui lavale tuli Eino Tambergi „Raudne kodu“. Sealt jäi Voldemar talle esimest korda silma. „Voldemar laulis siis veel kooris ja ütles kõrtsistseenis ühe lause: „Poisid, mina lähen koju!“ See oli öeldud sellise veendumusega, et ta võis küll Mustamäele koju minna, aga oli selge, et Estoniasse jääb ta väga pikaks ajaks,“ meenutab Arne Mikk. Nii läkski. Järgmisel aastal sai noor bariton solistik, algas pikk lavatee rollidega, nagu Don Pasquale, Reigi õpetaja, Don Giovanni, Cyrano de Bergerac. „Olen väga õnnelik inimene, et olen saanud teha meelepärast tööd oma armsas koduteatris nii pikki aastakümneid ja saanud suhelda meie säravate inimestega mitmes Estonia generatsioonis,“ lausub Voldemar. Voldemar sattus Estoniasse selle hiilgeajal. Tema partneriteks olid Georg Ots, Tiit Kuusik, Neeme Järvi, Eri Klas, Hendrik Krumm, Anu Kaal, Margarita Voites, Helgi Sallo, Katrin Karisma

ja paljud teised.

Muusikateatriga töökas bariton aga ei piirdunud. Eesti raadio fonoteegis olevat nii palju tema laule, et aasta jooksul saaks igal tööpäeva hommikul ühe tema laulu mängida.

„Ma olen olnud kolme isanda teener: peale pingelise teatritöö on üsna palju aega võtnud kergemuusika ja ka kammermuusika. Laulmine on meeldiv töö ja kui tahad olla professionaal, siis tuleb oma häälega teha tööd. Ei saa nii, et hüppad hommikul voodist välja ja kukud kohe lõõritama,“ räägib Voldemar. Enam ta igapäevaselt siiski hääleharjutusi ei tee: „Ei, ei! Kaugel sellest! Teen siis, kui on vajadus ja kui on mõni esinemine ees.“ Muidu aga elab Voldemar nagu tavaline inimene ja oma häälepaelte hoidmise pärast midagi tegemata ei jäta: „Luban endale kõike, mida iga normaalne inimene. Ma ei ole selline laulja, kes käib, paks sall ümber kaela. Tervislikud elukombed küll, aga ma ei ole mingi etalon. Mulle ei ole miski eluline asi võõras. Olen täiesti normaalne inimene.“

SÕPRADELE VOLLI JA PUBLIKULE VOLDEMAR

Väino Puura: „Mulle meenub naljakas lugu, kui „Lõbusas leses“ pidi Danilo tegelaskuju, keda mängis Volli, mulle toimetama ühe lehviku, aga ta unustas selle lava taha. Lehvik oli ülioluline element, milleta ei saanud etendus jätkuda. Ma siis läksin ise lava taha ja tõin lehviku ära, nii et etendus sai edasi minna. Minu arvates on tal kaks tegelaskuju, üks on sõprade keskel Volli ja teine on Voldemar - see on publikule. Voldemar on hästi väljapeetud ja väljavormitud nii kõne kui ka olekuga, aga kui Voldemar on omade keskel ja joonud ehk pokaali vahuveini, siis ta muutub Volliks, kes tsiteerib Mats Traati, „Kalevipoega“ ja räägib anekdoote, millest tal suur pagas. Kumbki aga ei kasuta kunagi ebatsensuurseid sõnu nagu mõned teised tema eakaaslased. Voldemar on rahulik ja sõbralik kolleeg.“

KINDEL PARTNER

Katrin Karisma: „Terve elu on koos temaga mängitud! Volli on väga kindel ja hea partner, kunagi alt ei vea. Ta on alati kohal, kui vaja. Kas või roomab kohale, isegi kui on haige. Hästi kohusetundlik. Me mängisime koos etenduses „Mees La Manchast“. Mul oli seal üks pikk laul, kus ma teda kui Don Quijotet ära needsin ja pidin jooksma diagonaalis üle lava, et tal

rinnust kinni võtta. Aga Volli hakkas alati mu eest ära põiklema. Mis põhjusel? Sest ma võtsin tal rinnust kinni koos tema rinnakarvadega ja tirisin. Vot niimoodi juhtus mul Volliga!“

TULEB IGAST OLUKORRAST VÕIDUKALT VÄLJA

Mati Kõrts: „Tuleb meelde naljakas seik „Traviata“ etendusest, kus pidime kaardimängu stseenis taskust raha võtma, lauale lööma ja selle raha peale hakkama kaarte mängima. Ma kontrollisin alati enne lavale minekut, kas raha on taskus. Tol korral imestasin, et teises taskus oli ka rahapakk, niisiis kaks pakki raha. Kui kaardimängu stseen pihta hakkas, võtsin raha ja panin lauale ning märkasin siis teisel pool lauda pisut kohkunud, taskutes kobavat Voldemari. Voldemar on aga täielik proff. Ta lahendas olukorra kiirelt ja väga veenvalt: tuli minu juurde, võttis minult raha ja hakkas minu raha eest minuga kaarte mängima. Hea, et mul oli ka teine pakk taskus. Naljakas oli, aga publik ei saanud midagi aru. Hiljem garderoobis selgus, et Voldemar oli ekslikult enda rahapaki minu fraki taskusse pannud, kuna need rippusid nagis kõrvuti. Eks laval juhtub alati selliseid väikseid viperusi. Voldemar on aga nii vana hai, tema tuleb igast olukorrast võidukalt välja“

„Teatriinimese naisel peab olema tasakaalukust, mõistmist ja piisavalt tugevad närvid.“

„Ei saa nii, et hüppad hommikul voodist välja ja kukud kohe lõõritama.“

„Käin kalmistutel otsimas põnevaid hauakive, mälestisi, skulptuure...“

ESTONIA LAVAL Voldemar Kuslap nimiosalisena Mozarti ooperis “Don Giovanni”.KOOS ÜLE POOLE SAJANDI Voldemar ja Kaie Kuslap on abielus olnud 57 aastat. Voldemar sai 24. septembril 85aastaseks.HOIAB END VORMIS “Liikumine on kogu elu alus,” räägib Kuslap, kes igapäevaselt kepikõnni tegemiseks sammud loodusesse seab.OMAPÄRANE HOBI sai viie aasta eest kaarte vahele. Voldemar oma raamatu „Jalutuskäigud Eesti kalmistutel“ esitlusel.

Tekst: TRIIN LELLEP Fotod: AIVAR PÄRTEL, VALLO
KRUUSER, JÖRGEN NORKROOS, KRISTJAN LEPP, JAANUS
LENSMENT